

Ball dels Malcasats

Vilafranca del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Casc antic

Coordenades:

Latitud: 41.34637
Longitud: 1.69811
UTM Est (X): 391083
UTM Nord (Y): 4578026

Classificació

Número de fitxa 08305 - 288
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Festa Major de Sant Fèlix](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 17/10/2007 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un exemple de ball parlat i es pot considerar una variant de l'antic ball de Dames i Vells. En aquest ball, sis parelles que representen tota l'escala social, pagès, cavaller, notari, mariner o americà, sabater i gitano amb les seves respectives mullers, passen per davant del Jutge o batlle, el Rector o Vicari i

l'Agutzil per "cantar-se les veritats".

Les danses que conformen el Ball dels malcasats s'anomenen: Ball del flirteig (ball parat), Ball del batlle i el festeig.

La indumentària dels balladors és la següent: el cavaller porta pitet de camisa blanca, pantalon i armilla negra i americana; la Dama, porta vestit complet; el Gitano va amb pantalon i camisa negres; la gitana amb vestit complet; la pagesa porta una camisa, faldilla i xal, i el pagès, porta pantalon negre de pana escurçat, armilla de pana i camisa blanca; l'Americà, porta pantalon i americana clars i camisa blanca; la dama, un vestit complet; el Notari, va amb armilla, pantalon i americana negres i camisa blanca i la seva muller, porta un vestit complet; el Sabater, amb pantalon de pana i camisa de quadres; la seva muller, amb faldilla i camisa de quadres; el Batlle, porta una americana, armilla i pantalon negres i camisa blanca; l'Agutzil, porta pantalon i americana de guàrdia urbà i camisa blanca i el Vicari, sotana negra i camisa blanca de coll rodó. Per complements porten: el Cavaller, barret de copa i corbatí; el Gitano, mocadors (castanyoles); els Pagesos, barretina vermella, faixa vermella, xal i mitenes; els Americans, barret de panamà; els Notaris, bombi i corbatí; els Sabaters, davantals de pell i mocador (bota de vi); el Batlle, barret de copa, bastó i corbatí; l'Agutzil, gorra de Guàrdia i porra; i el Vicari, birret i rosari.

Pel que fa al calçat, es tracta d'espardenyes de 7 vetes negres, excepte l'Agutzil que porta espardenyes blaves.

Història

Els anys 1857 i 1876 es va prohibir l'actuació d'aquest ball a la vila; segurament pel to dels parlaments. Després d'un període sense ser representat, es va recuperar l'any 1999 i s'hi va incorporar un ball de cercavila per tal de figurar a la processó.

La recuperació de la coreografia correspon a Raimon Casals i Roser Blanch.

Bibliografia

AA.VV (2003). Festa Major de Vilafranca del Penedès. Ajuntament de Vilafranca. Vilafranca del Penedès.
BAYER, Xavier i altres (1997). Abecedari de la Festa Major de Vilafranca del Penedès. Edita Vilatana, C.B. Vilafranca del Penedès.

